

Maaemo As
Schweigaards gate 15B
0191 OSLO

Trondheim, 03.03.2020

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2020/1372

Saksbehandler:
Johan Danielsen

Tillatelse til innførsel av (*Aspergillus oryzae*) til Maaemo til produksjon av soyasauser basert på nordiske råstoffer

Miljødirektoratet gir Maaemo v/Yngve Hilmo tillatelse til innførsel av 500 g *Aspergillus oryzae* til produksjon av soyasaus av nordiske råstoffer, jf. forskrift om fremmede organismer § 6.

Sakens bakgrunn

Det vises til søknad datert 20.01.2020, fra Maaemo v/Yngve Hilmo (søker) om tillatelse til innførsel av 500 g *Aspergillus oryzae* til produksjon av soyasaus av nordiske råstoffer fra Akita Konno Co., Ltd., 248 Aza Kariwano, Daisen-shi, Akita 019-2112 Japan. Planlagt tidsrom for innførsel er perioden 01.01.2020 - 31.12.2029.

Søker opplyser at *Aspergillus* ikke overlever i kalde deler av verden, jf. Appl Microbiol Biotechnol (1992) 36:569-572 "On the safety of *Aspergillus oryzae*: a review".

Lovgrunnlaget

Formålet med forskrift 19. juni 2015 nr. 716 om fremmede organismer (forskriften) er å hindre innførsel, utsetting og spredning av fremmede organismer som medfører, eller kan medføre, uheldige følger for naturmangfoldet, jf. forskriften § 1. Etter forskriften § 6 kreves det tillatelse for innførsel av organismer til Norge.

Ved vurderingen av søknaden skal Miljødirektoratet særlig legge vekt på om den omsøkte organismen kan gi uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. forskriften § 6 andre ledd. Vi kan ikke gi tillatelse til innførsel dersom det er grunn til å anta at innførselen vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfoldet. Direktoratet skal vurdere og fastsette de vilkår som anses nødvendige for å hindre uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. § 15 tredje ledd. De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven (nml) §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved vurderingen, jf. nml § 7.

Kunnskapsgrunnlag

Aspergillus oryzae er hovedsakelig funnet enkelte steder i Kina og Japan. Arten er kun funnet to steder i tempererte deler av Europa fram til 1992. Hovedgrunnen til dette antas å være artens høye temperaturkrav.

Miljødirektoratets vurdering

Innførsel av *Aspergillus oryzae* krever tillatelse etter forskriften § 6. Arten er ikke en mikroorganisme og kommer ikke inn under dette unntaket i forskriften jf. § 7 første ledd bokstav e.

Vår vurdering er at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig for å fatte et vedtak i saken, jf. naturmangfoldloven § 8. Direktoratet mener at det ikke kan utelukkes at spredning mycel og sporer

Postadresse: Postboks 5672, Torgarden, 7485 Trondheim | Telefon: 03400/73 58 05 00 | Faks: 73 58 05 01

E-post: post@miljodir.no | Internett: www.miljodirektoratet.no | Organisasjonsnummer: 999 601 391

Besøksadresser: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim | Grensesvingen 7, 0661 Oslo

Besøksadresser Statens naturoppsyns lokalkontorer: Se www.naturoppsyn.no

til miljøet kan gi risiko for uheldige følger for biologisk mangfold, jf. forskriften § 6 (2). Vi legger imidlertid til grunn at artens miljøkrav gjør dette svært lite sannsynlig. Det legges derfor til grunn at det ikke er grunn til å anta at en tillatelse til innførsel i denne saken vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfoldet.

Selv om vi legger vekt på føre-var-hensynet knyttet til innførselen, jf. naturmangfoldloven § 9, merker vi oss at søker legger opp til et sikkert hold. Dersom vilkårene for tillatelsen følges anser vi ikke at *Aspergillus oryzae* fra denne innførselen vil føre til uakseptabel økning i belastning på økosystemet ved spredning i norsk natur, jf. naturmangfoldloven § 10.

Ut fra en samlet vurdering og med særlig vekt på artens høye temperaturkrav for å vokse, samt positive økonomiske samfunnseffekter finner vi å kunne gi søker tillatelse til innførsel av *Aspergillus oryzae* i tråd med søknaden. Direktoratet finner det ikke relevant å gå inn på en nærmere vurdering av de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 11 og 12.

Miljødirektoratet gjør oppmerksom på at tillatelse etter forskrift om fremmede organismer ikke fritar for krav etter annet regelverk, som krav under matloven og smittevernloven.

Bestemmelser i forskrift om fremmede organismer som gjelder ved innførsel av organismer:

- Ved innførsel skal forsendelsen være merket med (jf. forskriften § 25 første ledd):
 - Organismens vitenskapelige navn og eventuelle norske eller engelske navn
 - Antall eller annen angivelse av mengde organismer
 - Vår referanse (oppgitt i tillatelsen)
- Virksomheter som driver med innførsel av skal etablere og dokumentere internkontroll i tråd med kravene i forskriften § 26.

Vedtak

Med hjemmel i forskrift om fremmede organismer §§ 6 og 15 gir Miljødirektoratet tillatelse til innførsel av inntil 500 g *Aspergillus oryzae*. Tillatelsen gjelder til og med 31.12.2029. Tillatelsen gjelder kun innførsel fra Japan.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Innførselen skal skje til kommersiell produksjon ved Maaemo sitt anlegg
- Søker rapporterer årlig mengde importert *Aspergillus oryzae*
- Produksjon skal skje på måte og i egnet anlegg som skal gi liten fare for spredning av soppsporer fra produksjonsenheten
- Organismene skal oppbevares og emballeres på en slik måte at de ikke kan slippe ut i miljøet ved transport.
- Du skal sørge for at eventuelle ansatte og andre som er involvert i innførselen har kunnskap om innholdet i dette vedtaket.

Dersom vilkår i tillatelsen ikke følges kan Miljødirektoratet oppheve den eller endre vilkårene. Tilsier ny kunnskap at risikoen for uheldige følger for biologisk mangfold er større enn antatt, jf. naturmangfoldloven § 67, kan også tillatelsen trekkes tilbake eller vilkårene endres.

Miljødirektoratet kan også føre tilsyn med at bestemmelsene gitt i medhold av forskriften blir overholdt, jf. § 30 i forskrift om fremmede organismer.

Dette vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen tre uker etter at dette brevet ble mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Eventuell klage sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Bjarte Rambjør Heide

seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet Postboks 8013 Dep 0030 OSLO

Mattilsynet Postboks 383 2381 Brumunddal